

Kalevi Aho

SATEEN AIKAAN

*Viisi laulua mezzosopraanolle ja jousikvartetille
Tuomas Anhavan runoihin*

RAIN TIME

*Five songs for mezzo-soprano and string quartet
on poems by Tuomas Anhava*

SCORE

FENNICA GEHRMAN

Kalevi Aho: Sateen aikaan

Viisi laulua mezzosopraanolle ja jousikvartetille Tuomas Anhavan runoihin (2017)

Vuonna 2017 Oulunsalon musiikkijuhlien taiteellinen johtaja Virpi Räsänen valitsi minut juhlien pääsäveltäjäksi, ja tilasi juhlilla kantaesitettäväksi samalla laulusarjan mezzosopraanolle ja jousikvartetille.

Tekstiksi löysin lopulta Tuomas Anhavan runosikermän *Sateen aikaan* hänen toisesta kokoelmastaan *Runoja* (1955). Anhavan syksyiset runot alkoivat heti soida mielessäni musiikkina - runoissa on hyvin kaunis musiikillinen sointi ja rytmitys. Tunnelma on melankolinen, ja runoissa käsitellään samalla yleisemmin lähdön aikaa. Se tuntuu koskevan koko maapalloa, jota ihminen hulluudessaan tuhoaa, kuten käy ilmi toisessa ja kolmannessa runossa. Viimeisessä runossa *Coda* näkökulma laajenee sovittavaksi, universaaliksi ja kosmiseksi.

Näitä runoja oli hyvin innoittava säveltää. Pyrin luomaan teoksen niin, että teksti ja musiikki olisivat sarjassa elimellisesti yhtä. Virpi Räsänen ja Meta4 -jousikvartetti kantaesittivät *Sateen aikaan* -sarjan Yli-Iin Kierikkikeskuksessa 24.8.2017 Oulunsalon musiikkijuhlien konsertissa.

Kalevi Aho

Kalevi Aho: Rain Time

Five songs for mezzo-soprano and string quartet on poems by Tuomas Anhava (2017)

In 2017, Virpi Räsänen, Artistic Director of the Oulunsalo Music Festival, chose me as the festival's focus composer and commissioned me to write a song cycle for mezzo-soprano and string quartet to be premiered at the festival.

For my texts, I eventually found a group of poems called *Rain Time* from the second collection, *Poems* (1955), by Tuomas Anhava. These autumnal poems immediately began to sound as music in my mind – the poems have a very beautiful musical ring and rhythm. The mood is melancholic, and the poems also address the idea of leaving in a more general sense. It seems to affect the whole of the world the human race is destroying in its madness, as expressed in the second and third poems. In the last poem, *Coda*, the perspective broadens out to become conciliatory, universal and cosmic.

Setting these poems to music was very inspiring. I tried to create a work in which the words and the music were organically one. Virpi Räsänen and the Meta4 String Quartet premiered the *Rain Time* cycle at a concert during the Oulunsalo Music Festival at the Yli-Ii Kierikkikeskus on 24 August 2017.

Kalevi Aho

I	1
II	6
III	13
IV	16
Coda	20

SATEEN AIKAAN

Tuomas Anhava: Runoja (1955), Otava

I

En kuule merta
ei sivalla tuuli kiidä
ei hulmuten ei lokki
valkea vaahtopäänä ui
ei nouse hitain siivin

sateessa. Iltapäivät sateen piesten, liikkumatta
koivut, lapset, kukat
(aamuin kuu
ja lokit valkeat ja ahneet niin kuin hyvyys
kertyvät jätteen ääreen, eiliseen). Asun täällä.

II

On maa, tosin sateinen,
ja saaret nousevat, sienet sateella,
merestä taivas tulistuu ja sataa
epäsikiöitä, mielet puolittuvat
sotaan ja rauhaan, sotivat
ja kirjoittavat ja puhuvat.

Sitä varten syntyvät lapset, avoimet sanat
täytettäväksi,
kuolemaa tappavin myrkyin säilömme ikää sitä varten.

On rauhan maa,
ja vanhuksen sormet jokeltelevat paljon pieniä kotelaita,
ne ovat tarpeelliset, hulluutta on päivä päivältä enemmän
ja johonkin se täytyy panna.
Mutta kaiken viisautensa hän pieniin ripustaa nauloihin.

III

Ja hänelle, jonka sydän on autio,
kirjoitan: nyt on monien lähdön aika,
ei kelmene vain taivas, kangistu meri,
myös tuuli viiltää, sade maksoittuu
ja sammui ruohon hidas vihreä hiillos.
Syys elää kuolemasta, autiot sydämet, ja nuorten
karheat kirkkaat äänet kaduilta vaikenevat,
ja ilma tuoksuu, musta huone, ja kylmä.

IV

Ja miksi puhua, miksi ajatuksin täyttää
lähdön aika,
syys sataa, yön musta lumi,
talveen yö kohoaa, taivaan kylmyys
lähemmäs maata: kuura pian pimeän maan
tähdittää kuten tähdet taivaan pimeän ja maan.
Lämpö vierelläni nukkuu, kesä,
kun tuulee, puun
lehdet vihreästi liikahtavat,
ruohikon iloon
värähtää varjon syvyys.
Lyö sydän: autius sykkii.

CODA

Kun puu, taivas, sade ja maa
on väriä vain, näkyä katseessamme,
kun hengitys, sade, puhe, linnut, kadun melu
on kuulossamme ääni vain, kuvio vain,
kun ajatus kiidättävä, tuntematon tunto, luonto,
kauttamme puhkeaa ja yhtyy,
kohtalomme on, hahmoa kohoavaa,
säveltä leveää, suuri liike,
ja sydämen epäaskel lyhyt, kumea, lyhyt, kumea,
epärytmeinen vavahdellen säestää,
silloin olemme yhtä, elämä, kaikki maa, taivaat
ja kappaleet yhdessä kestää ajan ja katoaa, katoa
palajamattaan jää.

Sateen aikaan

Viisi laulua mezzosopraanolle ja jousikvartetille

Tuomas Anhavan runoihin

I

Kalevi AHO (2017)

Mezzosoprano ≈ 72

Violino I

Violino II

Viola

Violoncello

The first system of the musical score consists of five staves. The Mezzosoprano staff begins with a tempo marking of approximately 72. The Violino I staff features a dynamic range from mezzo-forte (mf) to piano (p), with a fermata and a 'V' marking. The Violino II staff starts with a forte (f) dynamic and transitions to piano (p). The Viola staff also begins with a forte (f) dynamic and moves to piano (p). The Violoncello staff starts with a piano (p) dynamic. The time signature changes from 7/8 to 3/4 and back to 7/8.

6

The second system of the musical score consists of five staves. The Mezzosoprano staff has a dynamic of mezzo-piano (mp). The Violino I staff has a dynamic of piano (p). The Violino II staff has a dynamic of mezzo-piano (mp). The Viola staff has a dynamic of piano (p). The Violoncello staff has a dynamic of mezzo-piano (mp). The time signature changes from 7/8 to 2/4 and back to 7/8.

II

~ 96

p On — maa, —

col legno *p* *pizz.* *mf* *p*

col legno *p* *mf* *f* *p*

col legno *p* *pizz.* *mf* *mf > p* *p*

p *mp* *mf* *mp* *p*

7

mp *mf*

to-sin sa-tei - nen, — ja saa - ret nou - se-vat,

f *mf* *p* *arco* *mf* *mf >* *mf >*

arco *mf* *col legno* *p* *arco* *mf* *mf >* *mf >*

mf > p *mf* *p* *arco* *mf* *mf >* *mf >*

mp *mf* *p* *mf* *f* *f*

13

f *mp*

sie-net sa-teel - - - la,

mf > f *f* *f*

mf > *f* *pizz.* *f* *mf*

mf *mf* *f* *mf* *pizz.*

f *mf*

III

~ 69 *p* Ja hä-nel - le, jon - ka sy - dän on au - ti-o, kir - joi - tan: ~ 80

(c. s.) *pp* (c. s.) *pp* (c. s.) *pp* (c. s.) *pp* *senza vibr.* *pp* *pp*

8 *p* nyt on mo - ni - en läh - tö-jen ai - ka,

p *pp* *pp* *pp* *pp* *pp* *pp* *pp*

14 *rit.* - - - - Poco più mosso ~ 96 *p* ei kel - me - ne vain tai - vas, kan - gis - tu me - ri,

p *mf* *mf* *p* *mf* *p cresc.* *mf*

51 *p*

mus - ta huo - ne, ja kyl - mä.

mf *p* *p* *pp* *pp* *mp* *p* *pp* *sordina*

IV

(parlato) $\text{♩} \approx 88$

Ja miksi puhua, miksi ajatuksin täyttää lähdön aika?

c. s. *p* *c. s.* *p* *c. s.* *pp*

5

c. s. *mp* *p* *p*

62

p *mf* *pp* *pp* *pp* *ppp* *ppp*

8va

~ 72 *f*

CODA

Kun — puu, tai — vas, sa — de ja maa — on —

f *mf* *f* *f* *f*

pizz.

~ 72 *f*

7

Poco più mosso
mp cresc.

vä — ri — ä vain, nä — ky — ä kat — sees — sam — me, kun hen — gi — tys,

f *f* *f* *f* *f* *mp* *mp* *mp* *mp*

arco *pizz.*

Poco più mosso
mp cresc.